

وزارت احیا و انکشاف دهات
برنامه آبرسانی و آبیاری

پالیسی ملی آبرسانی، حفظ الصحة محیطی و تعلیمات نظافت

پالیسی ملی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحة محیطی سال ۲۰۱۰ افغانستان، تعهد دولت جمهوری اسلامی افغانستان را در راستای بهبود وضعیت زندگی جامعه روستایی در کشور تضمین می کند. وزارت احیا و انکشاف دهات افغانستان (MRRD) مسئولیت تامین آب آشامیدنی و ارائه خدمات حفظ الصحة محیطی را برای جامعه روستایی به عهده داشته و از سال ۲۰۰۲ تاکنون وسیله ای برای ایجاد حدود ۱۰۰۰۰۰ منبع تهیه آب آشامیدنی بوده است. برنامه آبرسانی و آبیاری (RuWATSIP) و برنامه همبستگی ملی (NSP) عامل عمده برای پوشش موثر، این فعالیت بوده است. به هر صورت منابع آبی آلوده و با کیفیت پائین موضوع قابل نگرانی است. بنابراین نیاز است تا استراتژی لازم برای فعالیت موثر، مراقبت و اطمینان از کیفیت آب وجود داشته باشد.

دیدگاه ما این است که کشوری ایجاد کنیم تا تک تک افراد جامعه به آب آشامیدنی صحی دسترسی داشته و همگی از میرزهای صحی استفاده کنند و تمام قریه ها عاری از آلودگی با مواد فاضله (ODF) باشد و با ایجاد تغییر عادت، موازین حفظ الصحة شخصی در سطح خانواده ها، مکاتب و جامعه به صورت کامل رعایت شود. با توجه به اینکه تغییرات قابل ملاحظه ای در ۵ الی ۷ سال گذشته رونما شده است، ولی هنوز کارهای زیادی وجود دارد که باید انجام شود.

با توجه به دیدگاه و تعهد ما، پالیسی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحة محیطی وسیله ای برای افزایش موثریت کمک در سکتور، با هدایت سرمایه گذاری درجهتی که در بلند مدت مردم از مزایای صحی خدمات آبرسانی و حفظ الصحة محیطی سود ببرند. برای اینکه این رویا به واقعیت بپیوندد، پالیسی پیشنهاد می نماید که هسته اصلی استراتژی جدید، به طور عمده متمرکز بر آموزش حفظ الصحة شخصی، آگاهی عامه و ارتقاء ظرفیت جامعه روستایی باشد. آموزش حفظ الصحة شخصی در مکاتب و مدارس تاثیرات قابل قبولی را در سالهای اخیر به بار آورده است. در کنار آن کار با شوراهای انکشافی محلی (CDC) نیز در این زمینه دستاوردهای چشمگیری را داشته است. این تلاش ها باید از طریق بهبود استراتژی، پلان گذاری عالی و تطبیق درست افزایش یابد.

پالیسی ایجاد یک بانک معلوماتی سراسری در بخش آبرسانی، تقویت نهادهای سکتور، ارتقاء مدیریت داخلی، سرمایه گذاری استراتژیک و متوازن، تسهیلات و هماهنگی، شفافیت قابل قبول، نگهداری اطلاعات موجود و قابل فهم و ارتقاء ظرفیت در تمام سطوح را به منظور بهبود در کارایی سکتور، پیشنهاد میکند.

این پالیسی در صدد افزایش مشارکت همه جانبه جامعه روستایی، نهاد های جامعه مدنی، موسسات غیر دولتی (NGO) و ریاست های احیا و انکشاف دهات ولایات در سطح محلی می باشد. در سطح ملی نیز هدف پالیسی تقویت بیشتر همکاریهای موجود با نهادهای چند جانبه و دو جانبه، به شمول نهادهای سازمان ملل متحد، بخصوص صندوق حمایت از اطفال سازمان ملل (UNICEF)، از طریق مذاکرات با دونه ها بر سر

موضوعات حیاتی و مهم در سکتور، به شمول حفظ و مراقبت، کیفیت و تداوم خدمات، حالت‌های اضطرار و تداوم حفظ الصحه محیطی و شخصی و تغییر عادت‌ها در سطح خانواده و جامعه هدف پالیسی می‌باشد. پالیسی ملی آبرسانی، استراتیژی چند بعدی را به منظور رسیدن به اهداف جهانی دسترسی پایدار به آب آشامیدنی صحی و حفظ الصحه محیطی که مردم و جامعه نقش رهبری کننده را در آن دارا باشد، پیشنهاد می‌کند. به نمایندگی از دولت افغانستان من این حق را به خود می‌دهم که پالیسی ملی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی سال ۲۰۱۰ را به مردم افغانستان تقدیم کنم، با این اعتمادو امید که تطبیق موثر این پالیسی، آنان را کمک خواهد کرد که زندگی بهتر و صحت مند که باعث افزایش مثمریت و مشارکت آنان در بازسازی کشور شود، خواهد داشت.

با احترام

مهندس ویس احمد برمک

وزیر احیا و انکشاف دهات افغانستان

سنبله ۱۳۹۱

کابل

فهرست مندرجات :

I.....	مقدمه
III.....	فهرست مندرجات :
۱.....	پالیسی ملی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی سال ۲۰۱۰ افغانستان.....
۴.....	۲. هدف پالیسی.....
۴.....	۳. مقاصد پالیسی.....
۴.....	۴. مبانی پالیسی.....
۵.....	۵. نورمهای آبرسانی، تعلیمات و حفظ الصحه (WASH).....
	۱.۵. آبرسانی
	۲.۵. حفظ الصحه محیطی
۵.....	۵. ۱.۲. مبرز صحت.....
۶.....	۵. ۲.۲. تعقیب به منظور استفاده پایدار از مبرزهای صحت.....
۶.....	۵. ۳. نظافت شخصی.....
۷.....	۵. ۴. نورمهای مخصوص.....
۷.....	۶. متد پالیسی.....
۷.....	۷. تمرکز پالیسی.....
۸.....	۸. اولویت های پالیسی.....
۹.....	۹. استراتیژی پالیسی.....
۱۰.....	۱۰. تقویت نهادهای و ارتقاء ظرفیت.....
۱۲.....	۱۱. هزینه ها و منابع مالی.....
۱۳.....	۱۲.۱۲. نظارت و ارزیابی.....
۱۳.....	۱۳.۱۳. سیستم مدیریت معلومات (MIS).....
۱۴.....	۱۴.۱۴. بازنگری پالیسی.....
أ.....	ضمیمه شماره : ۱ نقاط عملی برای تطبیق استراتیژی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه.....
ب.....	ضمیمه شماره ۲ پلان استراتیژیک ملی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه افغانستان (۲۰۱۴-۲۰۱۰).....
ت.....	ضمیمه شماره ۳ بودجه پلان استراتیژیک.....

اختصارات :

AIRD	Afghanistan Institute of Rural Development
ANDS	Afghanistan National Development Strategy
CD	Capacity Development
CDC	Community Development Council
CLTS	Community Led Total Sanitation
DDA	District Development Assemblies
HDI	Human Development Index
IDP	Internally Displaced People
KAP	Knowledge, Attitude and Practice
KMC	Knowledge Management Centre
LPCD	Litres Per Capita Per Day
M&E	Monitoring and Evaluation
MDGs	Millennium Development Goals
MIS	Management Information System
MoE	Ministry of Education
MoPH	Ministry of Public Health
MAIL	Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock
MEW	Ministry of Energy and Water
MoM	Ministry of Mines
MRRD	Ministry of Rural Rehabilitation and Development
NABDP	National Area Based Development Programme
NGOs	Non-Governmental Organisations
NRVA	National Risk and Vulnerability Assessment
NSP	National Solidarity Programme
O&M	Operation and Maintenance
ODF	Open Defecation Free
P-RRDs	Provincial Rural Rehabilitation and Development
RuWATSID	Rural Water Supply, Sanitation and Irrigation Department
RuWATSIP	Rural Water Supply, Sanitation and Irrigation Programme
UNICEF	United Nations Children's Fund
WASH	Water, Sanitation and Hygiene
WHO	World Health Organisation
WSG	Water and Sanitation Group

پالیسی ملی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه سال ۲۰۱۰ افغانستان،

۱.۱. معرفی

پالیسی ملی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه سال ۲۰۱۰ افغانستان، راهنمایی برای بهبود کیفیت زندگی جامعه روستایی با تاکید به دسترسی مردم به آب آشامیدنی صحی، تعلیمات نظافت و بهبود در رعایت حفظ الصحه در سطح فردی، خانواده و جامعه می باشد. به منظور دستیابی به هدف جهانی در جهت دسترسی پایدار به آب آشامیدنی صحی و تعلیمات صحی، این پالیسی شامل دیدگاه بلند مدت ده ساله از سال ۲۰۱۰ الی ۲۰۲۰ است. این دیدگاه در راستای استراتژی انکشاف ملی افغانستان بوده که خود تلاشی است به منظور دستیابی به اهداف هزاره سازمان ملل (MDGs) تا سال ۲۰۲۰. دیدگاه میان مدت استراتژی، برای ۵ سال، از سال ۲۰۱۰ الی ۲۰۱۴ میلادی در نظر گرفته شده است.

پالیسی ملی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه جایگزین چهار چوب ملی پالیسی آبرسانی روستای و حفظ الصحه می باشد که توسط وزارت احیا و انکشاف دهات در سپتامبر سال ۲۰۰۴ اعلام شده بود. با توجه به شکنندگی وضعیت سیاسی و امنیتی افغانستان و دینامیک بودن نوسانات در کشور، این پالیسی در سال ۲۰۱۴ دوباره به هدف اینکه بتواند تغییرات پایداری را به منظور جوابگوی به چالشهای فوری داشته باشد، تجدید نظر خواهد شد. پالیسی متذکره به اندازه کافی انعطاف پذیر خواهد بود تا فضا را برای نوآوری در انکشاف استراتژی و پلان عملیاتی سالانه باز نگهدارد.

جمهوری اسلامی افغانستان خانه ۲۵ میلیون افغان است که بعد از سه دهه جنگ و ویرانی زیر بناها، نهادهای ملی، سرمایه ها و خدمات عمومی دوباره در حال احیای مجدد است. ادامه خشونت، نا امنی، فقر مزمن و آسیب پذیری مردم مسئولیت ها را کاملاً پیچیده و دشوار ساخته است. زنان، کودکان، قشر فقیر، گروه های آسیب پذیر جامعه را تشکیل می دهند. بروز حوادث طبیعی و تاثیرات تغییرات اقلیمی، اقشار آسیب پذیر جامعه را تهدید می کند.

گزارش توسعه انسانی سازمان ملل در سال ۲۰۰۹ میلادی افغانستان را در لست کشورهای فقیر جهان قرار داده بود. شش میلیون نفر در نهایت فقر و دو سوم از این افراد زیر خط فقر و یا فقط اندکی بالاتر از خط فقر زندگی می کنند. عدم دسترسی به آب آشامیدنی صحی و تعلیمات نظافت باعث تشدید فقر از طریق شیوع امراض، افزایش هزینه تداوی، کاهش تولید و درآمد افراد جامعه شده است. علاوه برآن این امراض از طریق غذا و سوء تغذی میان کودکان گسترش می یابد. بیجا شدگان داخلی (IDP)، عودت کنندگان و معیوبین و تنوع کمک های بشر دوستانه، به شمول حمایت از حقوق بشری، امنیتی و معیشت آنان چالشهای در مقابل توسعه می باشند.

باوجود سرمایه گذاری ۲۰۰ میلیون دالری و ساخت در حدود ۱۰۰۰۰۰ منبع آب از سال ۲۰۰۲ تاکنون، هنوز هم ۱۶ میلیون نفر در مناطق روستایی کشور بدون دسترسی به آب صحت آمیز زندگی می کنند. گزارش ها نشان می دهد که ۳۹٪ الی ۵۰٪ به دلیل خشک شدن منابع آبی، پایین رفتن سطح آبهای زیر زمینی، تخریب منابع آبی توسط حوادث طبیعی، استفاده از مواد و تجهیزات بی کیفیت در ساخت آنها، نبود استاندارد و معیارها و نظارت، استفاده نادرست و مراقبت ضعیف، عدم هماهنگی با بخش خصوصی و عدم احساس مالکیت از سوی مردم، غیر فعال گردیده اند. آلوده گی منابع آبی با فضولات انسانی و حیوانی به ۶۰٪ می رسد، مرگ و میر بزرگسالان به ۱۱۱ مورد از هر ۱۰۰۰ می رسد که در افراد زیر سن ۵ سال به ۱۶۱ در ۱۰۰۰ (بر اساس احصائیه وزارت صحت عامه افغانستان) بالغ می شود، که علت اصلی انتقال مداوم مواد بیماری زا از طریق دهن می باشد. و این انتقال دهنده خطرناک باعث مرگ افراد، بر اثر ابتلا به بیماری های قابل علاج می گردد. تلاش های هنوز در کشور جریان دارد که تمرکز در ایجاد منابع آبی بدون تاکید بر موثریت و سیستم حفظ و مراقبت آنها می باشد.

ساختار های موثر و ظرفیت لازم برای نظارت از کیفیت آب در سطح محلی و ملی وجود ندارد. بنابر این بسته های آزمایش کیفیت آب در بعضی از برنامه ها در نظر گرفته شده بود که موثریت این کار به دلیل نبود ظرفیت در کارمندان برای راهنمای مردم، نتیجه لازم را در بر نداشته است. وجود تعداد محدود متخصصین فنی در موارد مربوط به اکتشاف جیو فیزیکی، توجه کم به جایگزین کردن دوباره منابع آب های زیر زمینی، به کار بردن تکنالوژی های نامناسب، باعث ضیاع وقت و منابع شده است. افزایش وابستگی به منابع آبهای زیر زمینی در طولانی مدت باعث نگرانی های زیست محیطی خواهد شد. طرحی برای بهبود دسترسی به منابع آبی از طریق جمع آوری آب باران و برف و ایجاد ذخایر استراتیژیک آبی تاکنون پلان نشده است. تعداد زیادی از مناطق افغانستان به صورت مکرر توسط خشکسالی، سیلاب و لغزش زمین آسیب می بینند، مردم در این بخش از کشور نیاز دارند تا به آب صحت و تعلیمات نظافت دسترسی داشته باشند تا با این نوع فاجعه ها مقابله کنند.

در حالیکه ۵۸٪ از افراد خانواده ها عادت به استفاده از مبرزهای سنتی دارند، فقط ۵٪ از کل جمعیت کشور به مبرزهای صحت دسترسی دارند. ایجاد مبرزهای صحتی نمایشی، فراهم سازی اعانه مالی برای ساخت مبرز ها و در نظر گرفتن استراتیژی حفظ الصحه سنتی، تاکنون در ایجاد تغییر در عادات مردم به منظور تشویق تعداد بیشتر از آنان به استفاده از مبرزهای صحتی موفق نبوده است. برنامه حفظ الصحه در مدارس تغییرات مثبتی را در استفاده از مبرزهای صحتی در کودکانی که به مکتب می روند، داشته است؛ این روند به طور فزاینده، نوید دهنده و مشوق تغییر عادات، رعایت اصول صحتی در سطح خانواده و جامعه بوده است.

عدم مشارکت همگانی زنان در زندگی اجتماعی به شمول مشارکت آنان در پروسه تصمیم گیری در سطح محلی به صورت گسترده مربوط به معیارهای فرهنگی و اجتماعی می شود. به هر صورت در سالهای اخیر اطلاع رسانی لازم درباره اینکه نیاز است تا زنان را در سطح های مختلف تصمیم گیری به منظور سهم گیری

مساویانه جندر در دستاوردهای انکشافی، انجام شده است. برای تحقق این موضوع نیاز است که مشارکت واقعی زنان در شورای زنان و فعالیت های آنان در شورای انکشافی محلی (CDC) به منظور دسترسی زنان به خدمات مساوی، بخصوص به این مفهوم که زنان اداره کننده خانواده ها می باشند، گسترش یابد.

علی الرغم وجود نگرانی های عمیق در باره ظرفیت شوراهای محلی که بتواند خدمات مساوی را برای همه اقشار تضمین کند، فعالیت آنان در مشارکت و تطبیق پروژه ها که نتیجه اش مالکیت مردم در پروسه می باشد در مقایسه به پروژه های که قبلا از مرکز رهبری می شد به مراتب بهتر است. اما هنوز به هماهنگی موثر میان تمویل کنندگان، وزرات خانه های ذیربط و سایر جوانب ذیدخل نیاز است تا سرمایه گذاری را اولویت بندی کرده و با یکدیگر تبادل تجارب کنند.

چنانچه در بالا اشاره شد، انتظار می رود که دسترسی مردم افغانستان به آب آشامیدنی صحتی و تعلیمات نظافت به سطح ملی اکنون بترتیب ۲۷٪ و ۵٪ باشد. این پایین ترین رقم در سطح جهانی می باشد که این موضوع با فقر گسترده در کشور ارتباط دارد. چالش عمده این است که اطلاع رسانی لازم درباره اهمیت آب، تعلیمات نظافت، حفظ الصحه و صحت و ارتباط آن با زندگی سالم صورت نگرفته است.

آگاهی همراه با فراهم سازی آب کافی و سالم و خدمات اساسی صحتی، کمک خواهد کرد تا بیماری و مرگ و میر ناشی از نوشیدن آب آلوده کم شود. این امر موجب بالا رفتن موثریت و زندگی بهتر مردم خواهد شد.

این معلومات برای آن بود که دولت اقداماتی را برای بازسازی زیر ساخت ها و اقتصاد، تقویت دولت محلی و ایجاد تسهیلات که مردم به خدمات اساسی دسترسی داشته باشند، انجام داده است. تمرکز پالیسی به آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه می باشد و علاوه بر آن شامل مواردی است که مربوط به صحت، معارف و تاثیرات انکار ناپذیر آن بر دستاوردهای برنامه آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه می باشد. هدف وزارت احیا و انکشاف دهات این است که ظرفیت داخلی و شیوه های تطبیقی سکتوری را به منظور افزایش ظرفیت و هماهنگی نزدیک با همکاران استراتژیک خویش، وزارت صحت عامه و معارف داشته باشد.

وزارت احیا و انکشاف دهات ارتباط خوبی را با وزارت خانه ذیربط و شرکای یک جانبه و چند جانبه، موسسات غیر دولتی و سکتور خصوصی ایجاد خواهد کرد. در کل آنان همکاری قابل قبول را در سکتور آبرسانی و حفظ الصحه با توجه به تنشها و نا آرامی های موجود انجام خواهند داد. نقش آنان در عملی کردن این پالیسی حائز اهمیت خواهد بود.

پالیسی خواسته های استراتژیک را تقویت می کند، به پلانگذاران اطلاع رسانی کند، به سرمایه گذاران اجازه تصمیم گیری درست را می دهد، استراتژیها را تقویت می کند، ظرفیت ها را ارتقا می بخشد و راهی است برای رسیدن به استراتژی انکشاف ملی افغانستان (DSAN). پالیسی ملی آبرسانی بادرک این موضوع تهیه شده

که تنها در صورتی می توان آن را عملی کرد که جوامع مورد نظر توانمند شده و نقش رهبری کننده در سطح محلی بازی کنند.

۲. هدف پالیسی

بهبود کیفیت زندگی مردم از طریق دسترسی بهتر به آب صحت، مناسب، پایدار و فراهم سازی تعلیمات نظافت و افزایش رعایت حفظ الصحة در سطح فردی، خانواده و اجتماع، که منجر به: ۱. کاهش شیوع امراض و میزان مرگ و میر (به خصوص افراد زیر ۵ سال / مرگ و میر کودکان) و ۲. افزایش توان تولید افراد جامعه و زندگی سالم آنان.

۳. مقاصد پالیسی

- دسترسی جامعه روستایی به ۲۵ لیتر آب برای هر نفر در روز (LPCD) از ۲۷٪ به ۵۰٪ در سال ۲۰۱۴، واز ۷۰٪ تا ۱۰۰٪ بترتیب در سالهای ۲۰۱۶ و ۲۰۲۰ و بهبود کیفیت آب آشامیدنی (با استاندارد WHO).
- عاری ساختن ۱۰۰٪ دهات / جامعه روستایی از آلودگی با مواد فاضله و پوشش صد فی صدی خدمات حفظ الصحة تا سال ۲۰۲۰، تا سالهای ۲۰۱۴ و ۲۰۱۶ به ترتیب ۵۰٪ و ۷۰٪ از طریق توانمندسازی اجتماع با :
 - بهبود مبرزهای صحتی سنتی که مصئون، صحتی و به صورت مستور استفاده شود؛
 - ساخت مبرزهای صحتی به صورت نمونه به منظور حفظ الصحة خانواده ها، مدارس/مکاتب و کلینیک ها؛
 - جابجای مصئون فضولات جامد و مایع
- فراهم سازی آموزش حفظ الصحة با پیگیری پایدار آن در مکاتب، خانواده ها، اجتماع به منظور تغییر عادت پایدار و رعایت حفظ الصحة محیطی.

۴. مبانی پالیسی

- اطمینان از مشارکت مردم اعم از زن و مرد در تصمیم گیری ها پلانگذاری، دیزاین و ارائه خدمات، مالکیت و پایداری آن در سطح محلی .
- سرمایه گذاری اندک در ساخت و ۱۰۰٪ هزینه استفاده و نگهداری تسهیلات آبی توسط خود مردم محلی تامین می شود.
- استقامت دهی جندر از طریق مشارکت زنان، بخصوص شورا ها و شوراهای انکشافی محل در تصمیم گیری به منظور تحقق عدالت و مساوات.

- رعایت حقوق بشر (مصون بودن ، احساس راحتی ، مستور بودن و حفظ وقار) مردم، بخصوص زنان، کودکان، عودت کنندگان، بیجاشدگان داخلی و معلولین و معیوبین.
- حفاظت از محیط زیست با حفاظت از منابع آبی، تطابق با تغییرات اقلیم از طریق نگهداری و بهبود حوزه های آبریز با تمرکز بر تأمین مجدد/تغذیه دوباره منابع آبهای زیر زمینی.

۵. نورمهای آبرسانی، تعلیمات و حفظ الصحه (WASH)

چهار چوب ساختار ملی پالسی که در سال ۲۰۰۴ مورد قبول واقع شد. در نورمهای دسترسی به آب آشامیدنی ۲۵ لیتر برای هر نفر در ۲۴ ساعت تعیین گردیده بود. و پالیسی کنونی هم از همان نورم قبلی پیروی کرد و عدول از آن فقط در زمان اضطرار که بر مبنای راهنمای آن می توان عمل کرد. (منشور بشر دوستانه WWW.sphereproject.org) که استانداردهای حالت اضطرار تشخیص خواهد شد.

۵.۱. آبرسانی

نورمهای آبرسانی در مناطق روستایی کشور شامل :

الف: دسترسی به ۲۵ لیتر آب آشامیدنی صحتی در ۲۴ ساعت

ب: حد اکثر ۲۰ خانواده توسط یک منبع تامین آب تحت پوشش قرار گیرند.

ج: دسترسی سالم به آب در ۲۵۰ متر محل سکونت که بیشتر از ۶۰ دقیقه وقت را در رفت و برگشت در بر نگیرد.

۵.۲. حفظ الصحه محیطی

نورم برای مبرزهای صحتی این است که به صورت صحتی قابلیت جابجایی مواد فاضله انسانی را دارا و از انتشار پرازیتها به محیط جلوگیری کند که شامل:

۵.۲.۱ مبرز صحتی

- مگس در داخل راه پیدا نکند (یعنی مگس ها در داخل مبرز به مواد فاضله راه پیدانموده دوباره به محیط زیست برنگردد)
- عدم امکان آلودگی انسانها به مواد دفع شده
- دفع بوی بد
- باعث آلودگی آبهای سطحی و زیر زمینی نشود.
- مستور بودن آن بخصوص برای کودکان و دختران

دستیابی به محیط خالی از مواد فاضله بی نهایت ضروری می باشد و اجتماع باید از مبرز های اصلاح شده در طولانی مدت استفاده کنند.

انجیران وزارت احیا و انکشاف دهات و برنامه آبرسانی و آبیاری، همکاران تسهیل کننده، موسسات حمایت کننده و تسهیل کنندگان جوامع ملی نیاز دارند که جوامع محلی را در ابتکار دیزاین مبرزهای محلی با توجه به موقعیت محل، نیازهای جوامع (بخصوص گروه های آسیب پذیر همانند بزرگسالان و معیوبین) و منابع، با رعایت نورمهای که در بالا ذکر شد کمک می کنند.

۵.۲.۲ پیگیری به منظور استفاده پایدار از مبرزهای صحی

- تخلیه مبرزهای پر شد و جابجای مصون مواد دفع شده
- تمام مبرزهای اعمار شده، قابلیت رعایت مسایل صحی و حفظ الصحه، و جابجایی بدون خطر مواد فاضله را دارا باشد.
- شکستگی، ریزش چاه سپتیک و تخریب مبرزها توسط حوادث طبیعی به سرعت بازسازی و یا جایگزین شود.
- قریه ای به طور کامل صحی و عاری از آلودگی با مواد فاضله است که تمام خانواده ها از مبرزهای صحی استفاده و حفظ الصحه میحطی را چنانچه اشاره شد رعایت و قابلیت جابجایی مواد فاضله جامد و مایع را دارا باشد.

۵.۳. نظافت

نورمهای پالیسی برای فعالیت های حفظ الصحه مصون شامل:

۵.۳.۱. مدیریت سالم و صحی آب و استفاده از آب آشامیدنی با اطمینان از اینکه ظرف برای جمع آوری و ذخیره سازی آب به درستی، روزانه شستشو شده و هفته دوبار تعقیم گردیده است. آبی که توسط مردم استفاده می شود با آن دست زده نشود، آب در مناطق که کیفیت آب لابراتوار و یا آلودگی آن با عوامل بیماریزا مشخص نشده باید جوشانده و یا فیلتر شود.

۵.۳.۲. تمام مواد فاضله کودکان باید در مبرزهای صحی انداخته و بعد از آن دست با آب و صابون شستشو گردد.

۵.۳.۳. شستن دست با صابون باید توسط تمام افراد در مواقع مهم: قبل از پخت و پز، غذا خوردن، بعد از تشناب و بعد از اینکه خردسالان و کودکان را پاک می کنند.

۵.۳.۴. تمام مکاتب و کلینیک ها باید محل مناسب برای شستن دستها با آب و دسترسی به صابون در همه اوقات داشته باشند. مسایل و نیازمندی جندر دراصل فراهم آوری حفظ الصحه شخصی و محیطی بخصوص

دسترسی دختران و زنان به نیازمندیهای حفظ الصحة شخصی مراعات گردد به زنان و دختران درباره روش استفاده درست از مواد حفظ الصحة محیطی آموزش های عملی داده شود.

۵.۴. نورمهای مخصوص

۵.۴.۱. تمام تسهیلات آبرسانی و حفظ الصحة محیطی باید در مقابل حوادث طبیعی همانند خشکسالی، سیلاب، لغزش زمین، زلزله (بستگی به میزان رخداد این حوادث طبیعی) مقاوم باشند.

۵.۴.۲. مصونیت حفاظت از آبگیر/آبریزها غرض تغذیه مجدد طبقه آبدار بصورت دوامدار بایست جز لاینفک تمام طرحهای آبرسانی به شمول منابع آبی (چاههای دستی، برمه ای، شبکه آبرسانی چشمه ها، پمپ های موتوری) متکی به قوه جاذبه زمین باشد.

۵.۴.۳. تمام منابع آبی و میرزها باید طوری ساخته شوند که باعث تخریب و آلودگی محیط زیست بخصوص آبهای زیر زمینی و رو زمینی نشوند.

۵.۴.۴. تمام پمپ های دستی که در مناطق روستایی افغانستان استفاده می شود باید به دیزاین کمپنی آفریدو (Afridev) باشند. زیرا کار و مراقبت آن مطابق استاندارد و پرزجات آن به اندازه کافی در افغانستان یافت شود.

۶. راهکار پالیسی

پروسه پالیسی این است که روش سکتوری را تعقیب نماید تا بتواند بصورت فزاینده در روند زمان به دستاوردهای کلان مطابق به انکشاف سیستم مورد نیاز و تقویت نهادها نایل شود. تغییر مدیریت کنونی به مشارکت تعداد زیادی از برنامه و پروژه ها نیاز خواهد داشت، تا بر سرمایه گذاری، تقویت نهادها و انکشاف سکتور تمرکز بیشتر نمایند. علاوه بر این ارتقاء ظرفیت در سطح وزارت احیا و انکشاف دهات، جوامع ولسوالی ها و ولایات عملی گردد.

هیچ گونه سوبساید برای خانواده ها قبل از ساخت میرزهای صحی و تشناب در نظر گرفته نمی شود. در صورتی این موضوع به عنوان جایزه و مشوقها در نظر گرفته می شود که جوامع روستای قادر به ایجاد محیط عاری از آلودگی با مواد فاضله شده و به طور کامل حفظ الصحة در آن رعایت شود.

۷. تمرکز پالیسی

تمرکز اصلی پالیسی حفظ الصحة شخصی می باشد. حفظ الصحة وسیله یی است است که آب و حفظ الصحة محیطی را با هم پیوند می دهد و صحت مندی را برای مردم و جامعه به ارمغان می آورد. روشهای سالم حفظ الصحة شخصی مردم را در مقابل بیماریزاهای خطرناک، بخصوص پارازیت های مواد فاضله انسانی و سایر بیماریزاهایی که سبب بیماری اسهال می شود، محافظت می نماید. تغییر پایدار رفتاری یکی از مسایل کلیدی برای رعایت صحیح فعالیت حفظ الصحة شخصی و محیطی توسط اجتماع می باشد. این امر می تواند

به عنوان یکی از بخشهای تعلیمات نظافت به صورت اجباری در تمام برنامه های مربوط به آب و حفظ الصحة محیطی در نظر گرفته شود.

در قسمت تسهیلات آبرسانی این پالیسی تمرکز به موارد ذیل دارد: پوشش، دسترسی، کاربرد، کمیت (۲۵ لیتر آب صحتی برای هر نفر در ۲۴ ساعت) و کیفیت (براساس رهنمود سازمان صحتی جهان WHO). تمرکز بر کیفیت همراه با استفاده خوب و نگهداری از منابع آبی به اصل استفاده موثر از طرحهای آبرسانی کمک خواهد کرد و منجر به استفاده مداوم از آبهای صحتی خواهد شد. پوشش محض، بدون مداومت زحمت و دسترسی مساوی، منتج به بهبود وضع صحتی و مفاد اشخاص و جامعه نخواهد شد.

حفظ و مراقبت کافی از منابع ایجاد شده و تدارک وسایل، پرزه جات و بخش های قابل تبدیل در منابع آبی باید به عنوان اولویت اول در نظر گرفته شود. کیفیت مواد و وسایل بسیار مهم است که حفظ و مراقبت از آنها را موثرتر می کند. این امر در پایداری آب پاک و فراهم آوری خدمات مداوم به مردم در طولانی مدت کمک خواهد کرد.

۸. اولویت های پالیسی

هدف پالیسی استقامت دهی سرمایه گذاری متوازن در برنامه آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحة محیطی در روشنایی به اولویت های پالیسی در ذیل درج شده است:

- مراعات نظافت یک عنصر ضروری برای برنامه آب و حفظ الصحة محیطی برای تمام تطبیق کنندگان برنامه و پروژه ها در کشور می باشد.
- انکشاف اداره به منظور تسهیل در انتقال موثر پلانگذاری و عملکرد در سطح سکتور.
- ارزیابی کارایی و انتخاب تکنولوژی با توجه به وضعیت محیط، بستگی به زمین، وضعیت محیطی، نوع خاک، سطح آبهای زیر زمینی، عواید مردم، میزان فقر و میزان نابرابری های اجتماعی و فرهنگی دارد.
- تخصیص منابع قابل توجه به ولایت ها و ولسوالیهای آسیب پذیر با استفاده از شاخص های فقر، همانند حوادث طبیعی، ناامنی، شیوع مرض و مرگ و میر - بخصوص مرگ و میر اطفال زیر سن ۵ سال - می باشد.
- ارتقاء ظرفیت از طریق آموزش، فراهم سازی خدمات فنی و مشاوره ای، برای بالا بردن ظرفیت انسانی در سکتور.
- بسیج سازی و توانمند سازی جامعه بخصوص توانمند سازی زنان.
- تدارک وسایل و خدمات با تضمین کیفیت ساخت آنها و لوازم شان همانند پیپ ها و شیر دهنه ها. تقویت سکتور خصوصی از طریق گفتگو و مشاوره نورمها و پروسیجرهای مناسب برای سهم گیری آنان در پروژه های آبرسانی و حفظ الصحة محیطی.

- سیستم حفظ و مراقبت قوی، به شمول ایجاد مرکز کمک و حمایت با ارتباط اینترنتی در سطح ولایت و ولسوالی برای شوراهای انکشافی محل و شرکای همکار آنان، به منظور ایجاد تسهیلات در شریک ساختن معلومات و حل مشکلات به صورت مشارکتی.
- ایجاد میکانیسم و پروسیجرهای برای نظارت از کیفیت آب و مراقبت از سیستمها.
- ایجاد بانک معلوماتی جامع سکتور آب به منظور اطلاع رسانی به تصمیم گیرندگان.
- ایجاد سیستم قوی نظارت و ارزیابی به منظور شریک ساختن یافته های استراتژیک، برای اقدامات اصلاحی به منظور حسابداری داخلی و خارجی.
- یادگیری از اقدامات، شریک ساختن تجارب موفق و درسهای آموخته شده در سطح زون و ولایات.

۹. استراتیژی پالیسی

تمرکز اصلی استراتیژی پرداختن به موضوع آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحة به عنوان یک موضوع مشترک می باشد که تمام مسایل پلانگذاری، تطبیق و سرمایه گذاری و ابتکارات سکتور باید مبتنی بر آن باشد. عناصر کلیدی استراتیژی عبارتند از:

۹.۱. توانمندسازی جامعه با مدیریت غیر متمرکز با توزیع امکانات، تسهیلات و خدمات. هدف دراز مدت استراتیژی توانمند سازی اجتماع با مشارکت آنان در پروسه تصمیم گیریها در تمام سطوح پلانگذاری، تطبیق، استفاده و مراقبت از امکانات / تسهیلات و خدمات می باشد. این امر از طریق بسیج سازی همگانی، توانمند سازی و ارتقاء ظرفیت اجتماع و شوراهای انکشاف محلی با تفویض روش موثر و کار آمد، تحت نظارت مردم در سطح محلی انجام خواهد شد.

۹.۲. توانمند سازی زنان و گروپهای مستفید شونده، همانند شواری زنان در پلان گذاری و تطبیق خدمات آبرسانی و تعلیمات صحتی در سطح روستاها. زنان و دختران به طور اساسی جوانب ذیدخل اصلی در فراهم سازی خدمات آبرسانی و حفظ الصحة محیطی در سطح خانواده و جامعه می باشند. این ضروری خواهد بود که زنان با تقویت نهادهای سازمانی همانند شورای زنان و گروپ های زنان توانمند و با دادن نقش مرکزی به زنان در پلانگذاری و مدیریت پروژه ها در سطح روستاها ی آنان دخیل شوند. ارتقاء ظرفیت زنان و دختران در مدیریت و بسیج جامعه، همراه با تکنالوژیهای مرتبط انجام خواهد شد. موانع فرهنگی و اجتماعی به نقش برابر زنان در زمینه آب، حفظ الصحة محیطی و فعالیت های نظافت شناسایی و فاصله جندر از طریق مذاکره میان مردان و زنان کاهش خواهد یافت.

۹.۳. تحکیم نهاد موسساتی در تمام سطوح، به شمول ارتقاء ظرفیت در سطح محلی، همانند ریاستهای انکشاف دهات ولایات، بخشی اصلی از استراتیژی پالیسی می باشد. این موضوع همچنین هماهنگی نزدیک در سطح سکتور، ریاستهای وزارت احیا و انکشاف دهات و برنامه های همانند: برنامه ملی آبرسانی و آبیاری، انسیتیوت

انکشاف دهات افغانستان (AIRD) ، برنامه همبستگی ملی (NSP) و برنامه ملی رشد و توسعه منطقوی (NADBDP) را شامل می شود.

۹,۴ با توجه به اینکه تعلیمات نظافت و حفظ الصحه نقش مرکزی را در ایجاد تغییر رفتار پایدار دارد، هدف پالیسی یک استراتیژی چند جانبه شامل عناصر ذیل می باشد:

۹,۴,۱ رهبری حفظ الصحه توسط اجتماع (CLTS) به عنوان یک راهکار و متدلوژی، امید بخش با موفقیت تلقی گردیده است. واین موفقیت ها همانند بسیج عمومی و توانمند سازی اجتماع برای تغییر رفتارهای سنتی در سطح اجتماع با ایجاد جامعه عاری از آلودگی با مواد فاضله و به طور کامل جامعه صحتی، از طریق یک اقدام همگانی و بدون پرداخت سوبساید قبلی به خانواده ها در بخشهای از کشور موفقانه دیده شده است. این راهکار تمام جوانب مورد نظر اجتماع (کودکان، زنان و مردان) را مطمئن می سازد که نه تنها برای رفع حاجت از فضای باز استفاده نکنند بلکه از میرزهای صحتی استفاده نموده و این امر آنان را قادر می سازد مواد فاضله را نیز به صورت اصولی جا بجانمایند.

۹,۴,۲ تمرکز به افزایش مراعات اصول صحتی در مکاتب و مدارس، با موجودیت تشنابههای جداگانه برای پسران و دختران و تسهیلات شستشوی دست با صابون. در نظر گرفتن مشارکت کودکان بخصوص دختران در انتخاب محل مناسب برای اعمار تشناب درمکتب و مدرسه ضروری می باشد.

۹,۴,۳ ارتقاء سطح آموزش درباره حفظ الصحه در مدارس، گروپ های اجتماعی، گروپ های زنان و بخصوص نیازمندی دختران جوان به رعایت اصول حفظ الصحه محیط. این امر به استحکام و تمرین حفظ الصحه شخصی، همانند شستشوی دست در مواقع مهم کمک می کند و این وسیله ای موثر خواهد بود در جلو گیری از انتقال مواد فاضله از طریق دهان. این امر به صورت اساسی در کاهش مواد بیماریزای اسهال و سایر بیماریهای آبی که منتج به شیوع مرض و مرگ و میر بخصوص درمیان کودکان می شود، کمک خواهد کرد.

۹,۴,۴ این مسئولیت تمام کارمندان صحتی، معلمان، اعضا شوراهای انکشافی و تمام کارمندان دولت خواهد بود که از تشنابههای صحتی در خانه و محل کار خویش استفاده کنند. این منجر به اعتبار فعالیت دولت می شود که دیگران را در این زمینه تشویق کند. این موضوع باید از سوی کارمندان موسسات غیر دولتی چه آنانیکه به عنوان همکاران تسهیل کننده و یا نهادهای حمایت کننده در پروگرام و پروژه های آبرسانی و حفظ الصحه کار می کنند، رعایت شود.

۱۰. تقویت نهادهای و ارتقاء ظرفیت

پالیسی جویای این است که نهادهای سکتوری و اجتماعی را به منظور پایداری بلند مدت، ابتکارات و دستاوردهای برنامه آبرسانی و حفظ الصحه محیطی تقویت کند. ظرفیت در دیزاین موثر و عرضه خدمات و تطبیق فعالیت های پلان شده نقش کلیدی را دارد. نبود ظرفیت موسساتی، انسانی و خالیگاه های تخنیکی منجر به کاهش سرعت در کارها می شود. ظرفیت انسانی و نهادی نیاز است که کار آیی و موثریت سکتور ارتقاء یابد.

تطبیق پروژه ها و پروگرامهای آبرسانی و حفظ الصحه محیطی توسط شورای انکشافی محلی (CDC) موفقیت های غیر منتظره را در پی داشته و فراهم سازی خدمات آبرسانی و حفظه الصحه بسیار دموکراتیک و غیر مرکزی بوده است. به منظور تقویت این پروسه نیاز است تا ارتقاء ظرفیت در بخشهای مختلف انجام شود. ارتباط میان ولسوالی ها علی الرغم وجود شوراهای انکشافی ولسوالی موجود نیست، آنان نقش اساسی را در پروگرام آبرسانی و حفظ الصحه محیطی ندارند. عدم مسئولیت پذیری، نبود ظرفیت و عدم آگاهی دلیل اصلی می باشد که شوراهای انکشافی ولسوالی خود را در این موضوع درگیر نمی سازد. تقویت شوراهای ولسوالی باعث هماهنگی موثر در فعالیت برنامه آبرسانی و حفظ الصحه محیطی در سطح ولسوالی و اجتماع خواهد شد. ریاست های احیا و انکشاف دهات اکنون این پروسه را در ولایات مدیریت می کند، اما آنان دارای کارمندان با تجربه و مهارت کافی نمی باشند. شوراهای انکشافی نیز نیازمند ارتقاء ظرفیت بیشتر به منظور پایداری فعالیت و مراقبت از آن در سطح روستا ها می باشد.

در سطح ملی، برنامه ملی تهیه آب آشامیدنی، حفظ الصحه محیطی و آبیاری در وزارت احیا و انکشاف دهات به عنوان یک اداره وزارت کارمندان کلیدی و بودجه خاص خود را دارد، و مسئولیت نگهداری از تمام پروگرام و پروژه های مربوط به آبرسانی و حفظ الصحه در سکتور مسئولیت این برنامه می باشد. این موضوع از یک سو شامل استقامت دهی مکانیسم اداری، پروسیس و پروسیجرهای مربوط به تدارکات، استخدام و آموزش، و از سوی دیگر دیزاین پروژه ها و پروگرام را شامل می شود.

ریاست آبرسانی و آبیاری روستایی (Ru WatSID) مسئولیت تمام پلانگذاری، مدیریت و نظارت از سکتور را به عهده دارد. وزارت احیا و انکشاف دهات هماهنگی های لازم را با وزارت معادن، وزارت انرژی و آب و وزارت زراعت، آبیاری و مالداری برای ارزیابی آبهای زیر زمینی و تغذیه مجدد آن، انجام خواهد داد. وزارت صحت عامه یکی از شرکای مهم در زمینه ایجاد سیستم های نظارت از کیفیت و تسهیلات مراقبت آب برای استفاده صحتی آن، خواهد بود. برنامه بازسازی تأسیسات تخریب شده راه خوبی برای اطمینان از حفظ مناطق تحت پوشش و ادامه ارائه خدمات است. آموزش نظافت شخصی در مدارس و گروه های اجتماعی یکی از مکانیسم های کلیدی به منظور تغییر رفتار پایدار انجام می شود. ظرفیت کارگزاران که در آموزش حفظ الصحه شخصی ذخیل هستند، از طریق آموزش، آگاهی دهی، خدمات فنی و مشوره دهی ارتقاء داده می شود.

حفظ و مراقبت موضوع بینهایت مهم است. استفاده نادرست و مراقبت ضعیف، مانع دسترسی به منابعی آبی ایجاد شده، می گردد. حفظ و مراقبت موثر، به اطلاع رسانی سازمانی و ارتقاء ظرفیت کاری کارمندان نیاز دارد. ظرفیت پائین شرکای تسهیل کننده، سازمانهای حمایت گر و بخش خصوصی نیز باید مورد توجه قرار گیرد. آنان نیز به ارتقاء ظرفیت و حمایت از طریق آگاهی دهی، آموزش و پروگرامهای تعقیبی به منظور ارتقاء ظرفیت کاری خویش نیاز دارند. در مطابقت به پالیسی جولای سال ۲۰۰۹ ارتقاء ظرفیت وزارت انکشاف دهات، ارتقاء ظرفیت در سکتور آب، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی براساس ارزیابی های متناوب ارتقاء ظرفیت در فاصله های معین و یا بر اساس ضرورتها انجام خواهد شد. ظرفیت ایجاد شده پیوسته ارزیابی شده و آموزشها بر

اساس پوشش جندر خواهد بود. ریاست آبرسانی و آبیاری روستایی، در هماهنگی با انستیتوت انکشاف دهات یک استراتیژی جامع ارتقاء ظرفیت را تدوین خواهد کرد که تمرکز به موارد ذیل خواهد داشت:

- تمرکز به ارتقاء ظرفیت جوامع مستفید شونده و شوراهای انکشافی محل.
- برگذاری آموزشهای مهم و گسترده در سطح ملی و محلی و دادن سهم ویژه به مربیان زن به منظور جلب مشارکت زنان.
- فراهم سازی خدمات فنی به منظور تهیه مواد استندرد آموزشی، کتابهای آموزشی و کتابهای راهنما که زنان نیز سهم دارند.
- برنامه ریزی برای بهبود مداوم فعالیت ها در زمینه ارتقاء ظرفیت، با انجام نیاز سنجی و تاثیر بخشی متناوب، مشوره های ساحوی و تکثیر درسهای آموخته شده.
- ایجاد ظرفیت به منظور به کار گیری راهکارهای رهبری حفظ الصحه محیطی توسط اجتماع (CLTS) به صورت عموم به منظور تغییر رفتارها در جامعه روستایی به صورت پایدار و گسترده.
- نهادهای توسعه روستایی در استراتیژی و تطبیق فعالیتهای ارتقاء ظرفیت نقش اساسی را خواهد داشت.
- غیر مرکزی ساختن سیستم آموزشی در سطح ولایت و ولسوالیها به ایجاد محیط قابل قبول برای مدیران این سطح کمک می کند.

۱۱. هزینه ها و منابع مالی

- با سرمایه گذاری مساویانه در بخش تهیه آب، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی انتظار می رود که نتایج پایداری در این زمینه حاصل شود. پلان سرمایه گذاری و بخش مالی سکتور براساس اصل عرضه/ تقاضا، شفافیت، مسئولیت پذیری و حسابداری عمومی در نظر گرفته شده است. که شامل موارد ذیل خواهد بود:
- انکشاف یک استراتیژی قیمت گذاری و مالی براساس اصول مالی، به شمول شریک سازی قیمت گذاری مرکز و تناسب مصارف بخش ساختمانی (ساختمان منابع آب و مبرزها) و بخش اداری (مانند آموزشها، ارتقاء ظرفیت، نظارت و ارزیابی، مدیریت معلومات و سایر موارد)
 - تدارک و اتخاذ نورمهای قیمت گذاری قابل انعطاف، که قابل توافق و تطابق با نیازمندیها برای ساختمان منابع آبی، مبرزهای صحت/ تشناب ها، و تعلیمات نظافت در مدارس، کلینک های صحت / شفاخانه ها باشد.
 - در زمینه حفظ الصحه شخصی بخش بزرگی از بودجه در بخش های نرم افزار چون آگاهی عامه و بسیج سازی جامعه به مصرف خواهد رسید.

۱۲. نظارت و ارزیابی

یک توافق جهانی وجود دارد که سیستم درست نظارت و ارزیابی مناسب به پیگیری اقدامات عملی برای رسیدن به هدف تعیین شده در چارچوب یک برنامه، پروژه و یا سکتور کمک زیادی خواهد کرد. به هر صورت تدابیر ویژه برای نظارت و ارزیابی برنامه و پروژه وجود دارد، ولی سیستم نظارت و ارزیابی در سطح سکتور، در سکتور تهیه آب آشامیدنی روستایی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحة محیطی افغانستان در نظر گرفته نشده است.

پیشنهاد یک سیستم نظارت و ارزیابی در سطح سکتور به پیگیری پیشرفت پلان استراتژیک برای سال ۲۰۱۰ الی ۲۰۱۴ کمک می کند و زمینه اصلاحات میان مدت را در صورت نیاز فراهم می سازد. این سیستم اصولاً باید دارای شاخصهای درباره دستاوردها و تاثیرات باشد که اطمینان حاصل شود تا فعالیت های پلان شده، نتایج مورد نیاز را در راستای دسترسی مردم به آب آشامیدنی صحی، حفظ الصحة محیطی و بهبود وضعیت صحی بر آورده می سازد.

سیستم نظارت و ارزیابی براساس اهداف استراتژی انکشاف ملی افغانستان طرح و در چوکات سیستم نظارت استراتژی انکشاف ملی افغانستان جای داده خواهد شد. این سیستم متشکل از چند بخش به شمول دسترسی به تسهیلات انترنتی، ارزیابی در ساحه و نظارت توسط مردم خواهد بود. برای تمام نهادهای همکار ضروری است که در مدغم سازی سیستم نظارت و ارزیابی وزارت احیا و انکشاف دهات به سکتور آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحة محیطی به شمول شاخصهای نظارت و ارزیابی، چگونگی جمع آوری اطلاعات، گرد آوری و پروسیس، انکشاف راپورهای گزارش دهی به منظور حمایت از تصمیم گیرندگان، همکاری کنند.

۱۳. سیستم مدیریت معلومات (MIS)

برای تمام برنامه ها و پروژه های آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحة محیطی و همکاران آن ضروری خواهد بود تا معلومات و ارقام را به وزارت انکشاف دهات براساس انکشاف سکتور سیستم مدیریت معلومات به صورت ربعوار فراهم نمایند. عدم گزارش دهی منجر به بررسی عاجل کارکرد این نهادها از سوی وزارت احیا و انکشاف دهات به نمایندگی از دولت افغانستان می شود. عدم موجودیت ارقام قابل اعتماد باعث ایجاد مشکلات در انجام تحلیل مناسب از عملکرد سکتور و نشانه وجود خالیگاههای عمده اطلاعاتی در نظر تصمیم گیرندگان خواهد بود. اکنون هیچگون بانک معلوماتی ثابت و سازگار در سطح کشور در زمینه آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحة وجود ندارد. در نتیجه چندین منبع معلومات به شمول سروی نمونه ای همانند ارزیابی ملی خطر و آسیب پذیری (NRVA) از وزارت احیا و انکشاف دهات، راپورهای مطالعات و ارزیابی از موسسات و وزارت صحت، استراتژی ها و برنامه های ملی همانند استراتژی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحة محیطی و اسناد پروگرام کشوری، صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل (UNICEF) موجود می باشد.

ارزیابی ملی خطر و آسیب پذیری (NRVA) تنها بانک معلوماتی کشوری می باشد که قابل دسترس است. اساس این بانک معلوماتی سروی نمونه ای است که خود نشانه محدودیت آشکار در نشان دادن واقعیت به صورت درست، بخصوص در زمینه آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی دارد. یک سروی جامع و سراسری نیاز است که در جریان سالهای ۲۰۱۰ الی ۲۰۱۴ در سطح تمام ولایت ها انجام شود که فقط تمرکز در زمینه آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه داشته باشد. این امر باعث ایجاد اساس در سکتور، دادن یک تصویر واقعی از دسترسی مردم به آب آشامیدنی، بهبود تعلیمات صحی، وضعیت موجود لوازم و کیفیت آنان همانند: منابع آبی، کیفیت آب، مبرزهای صحی و سומندی سرانه بخصوص در زمانهای مهم، خواهد شد. یک اساس قابل اعتماد سکتوری شامل ارقام کیفی خواهد بود که از طریق دانش تناوبی، نگرش و مطالعات عملی که نشان دهنده وضعیت محلی در بخشهای مختلف کشور، بخصوص در مناطق آسیب پذیر می باشد، بدست آید. همراه با این اساس یک بانک معلوماتی جامع سکتوری نیز برای مشخص کردن اولویت های سکتوری و فراهم سازی تسهیلات در تصامیم استراتژییک در زمینه پلانگذاری و تطبیق فعالیت های سکتوری نیز به شدت نیاز است. تا زمانیکه یک بانک معلوماتی جامع از طریق احصائیه سراسری ایجاد شود، سیستم مدیریت معلومات در ریاست آبرسانی و آبیاری با توحید دیتابیس های موجود در برنامه ها و پروژه ها، به عنوان یک اساس تقویت خواهد شد. این فعالیت به صورت ذیل تطبیق خواهد شد:

- ایجاد یک سیستم مدیریت معلومات قوی که بتواند ارقام قابل قبول را برای تمام جوانب ذیدخل به شمول پالیسی سازان، مدیران برنامه ها، تسهیل کنندگان، شوراهای انکشافی محلی و تمویل کنندگان تهیه و فراهم کند.
- روش جمع آوری دیتا (تنظیمات اداری، به شمول کارمندان / ارتقاء ظرفیت کارمندان) پروسیجر ها و طرز العمل ها.
- سیستم مدیریت معلومات شامل راپور دهی درباره جندر می باشد که باید تمام شرکا بخش جندر پروگرام خویش را شریک ساخته و علاوه بر آن ارقام موجود درباره جندر را نیز مجزا نمایند.

۱۴. بازنگری پالیسی

این پالیسی در سال ۲۰۱۴ میلادی به منظور تشخیص پیشرفتها و پرداختن به چالشهای جدید بازنگری خواهد شد. در صورت نیاز می توان تغییر قابل قبولی را در این پالیسی ایجاد کرد. بدین ترتیب استراتژی ها و سرمایه گذاری های مرتبط با آن نیز می تواند براساس همین تغییرات اصلاح شوند.

ضمیمه شماره : ۱: نقاط عملی برای تطبیق استراتیژی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی

۱. تاسیس تیم کاری و نهایی سازی لایحه وظایف برای پلانگذاری و تطبیق و انتقال موثر آن به یک راهکار سطح سکتوری در زمینه پلانگذاری و سرمایه گذاری در سکتور آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی در جوامع روستایی افغانستان.
۲. نیاز سنجی در زمینه ارتقاء ظرفیت در ریاست آبرسانی و آبیاری جهت آمادگی برای انتقال راهکارها، در عملی سازی و تبدیل پالیسی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیط به عمل.
۳. تهیه پلان عمل و استراتیژی ارتقاء ظرفیت (۲۰۱۰-۲۰۱۴) برای سکتور آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی و ریاست آبرسانی و حفظ الصحه در افغانستان.
۴. تهیه استراتیژی و پلان عملیاتی حفظ و مراقبت (۲۰۱۰-۲۰۱۴) به منظور تقویت فعالیت استفاده و مراقبت در سکتور.
- ۵ ایجاد سیستم نظارت از کیفیت آب به شمول مکانیسم ها و پروتوکول های برای انجام سروی های متناوب از کیفیت و نگهداری آب در هماهنگی با وزارت صحت عامه.
- ۶ طراحی و عملی ساختن سیستم نظارت سکتور آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه روستای، به صورت کشوری.
- ۷ ایجاد سیستم مدیریت معلومات برای سکتور آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی در افغانستان.
- ۸ انکشاف پلان استراتیژیک برای ایجاد مرکز تنظیم دانش در ریاست آبرسانی و آبیاری.
- ۹ تهیه پلان انکشاف و استحکام اداری که تاکید بر حفظ و مراقبت داشته و شامل واحد نظارت از کیفیت آب در ریاست آبرسانی و آبیاری باشد.
- ۱۰ انکشاف استراتیژی به منظور تقویت سکتور خصوصی و قادر ساختن آنان در فراهم سازی وسایل با کفیت، پایپها، بمبه های دستی، موتورهای آب، ذخایر آب، کمد، سیفون مبرز و سایر موارد برای ساخت تسهیلات آبرسانی و صحتی بر طبق استانداردهای ملی .

ضمیمه شماره ۲. پلان استراتژیک ملی آبرسانی، تعلیمات نظافت و حفظ الصحه محیطی افغانستان (۲۰۱۴-۲۰۱۰)

هدف: بهبود در کیفیت زندگی مردم افغانستان از طریق دسترسی آنان به آب صحی پایدار و خدمات صحی و افزایش عادت به رعایت حفظ الصحه به صورت شخصی، در سطح خانواد و در سطح جامعه که در نتیجه:

۱. باعث کاهش شیوع بیماری و میزان مرگ و میر (بخصوص مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال) می شود. و
۲. افزایش مثریت و بهبود زندگی مردم می گردد.

شاخص های مؤثریت:

- کاهش میزان شیوع بیماری و مرگ و میر (بخصوص کودکان زیر سن ۵ سال)
- افزایش مثریت و بهبود زندگی (افزایش در آمد سرانه)

وضعیت در سال ۲۰۰۹:

- دسترسی ۲۷ درصد از جمعیت کشور به آب آشامیدنی صحی.
- ۴۴۴۱ مکتب بدون چاه آب آشامیدنی یا پمپ آب و سایر وسایل می باشد و ۱۳۷۱ مکتب دیگر دارای چاه اما بدون پمپ آب .
- ۵٪ از جمعیت دسترسی به حفظ الصحه دارند.
- در شرایط کنونی ۲۲۷۲۸ تشناب در مکاتب وجود دارد که از این تعداد ۳۳۷۴ مورد آن نیاز به بازسازی دارد و براساس این احصائیه نیاز به ساخت ۲۸۸۰۵ تشناب در مدارس می باشد.

در سال ۲۰۱۴ ما به کجا خواهیم رسید؟

- دسترسی جمعیت کشور به آب صحی آشامیدنی به ۵۰٪ درصد خواهد رسید. که نیاز است تا ۳۲۰۰۰ منبع آبی ساخته و ۱۶۰۰۰ منبع آبی دوباره بازسازی شود و ۶۳۰۰ باب مکتب با منابع آبی ساخته شوند و با نصب ۱۱۰۰ پمپ دستی برای ۱۱۰۰ چاه موجود در مکاتب، دسترسی مکاتیب به آب صحی آشامیدنی به ۸۰ درصد رسد.
- ۵۰ درصد از جمعیت کشور دسترسی به تعلیمات نظافت خواهند داشت. این موضوع نیاز دارد که ۱۹۴۲۵ قریه از آلودگی به مواد فاضله عاری و با ساخت ۵۲۰ هزار مبرز در سطح خانواده و تبدیل ۷۰۰۰۰۰ تشناب سنتی به تشنابهای صحی به صورت کامل محیط قریه ها صحی شوند. تعمیر ۳۵۰۰ تشناب سنتی در مکاتیب و ایجاد ۲۳۰۰۰ تشناب جدید در آنها میزان رعایت اصول صحی در مکاتیب به ۸۰ درصد خواهد رسید.

ضمیمه شماره ۳ بودجه پلان استراتژیک

بودجه به میلیون دالر (۰۰۰)						بخش	
۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	جمع کل		
ساحه مورد نظر: تهیه آب آشامیدنی							
۱	۲۷,۸۴	۲۷,۸۴	۲۷,۸۴	۲۷,۸۴	۲۷,۸۴	ایجاد ۳۶,۰۰۰ منبع آبی در قریه ها	
۲	۰,۸۰	۰,۸۰	۰,۸۰	۰,۸۰	۰,۸۰	بازسازی ۱۸,۰۰۰ منبع آبی موجود در قریه ها	
۳	۲,۲۵	۲,۲۵	۲,۲۵	۲,۲۵	۲,۲۵	ایجاد ۴,۰۰۰ منبع آبی در مکاتیب (@250\$/WP)	
۴	۰,۰۵	۰,۰۶	۰,۰۵	۰,۰۵	۰,۲۷	بازسازی ۱,۳۰۰ منابع آبی در مکاتیب (@ \$ 200/WP)	
مجموع فرعی						۱۵۴,۷۲	
هزینه اداری ۱۰/ درصد از کل مصرف						۳,۰۹	
مجموعه فرعی تهیه آب آشامیدنی						۱۷۰,۱۹	
ساحه: مراعات اصول صحی							
۵	۰,۲۹	۰,۸۸	۲,۰۴	۲,۶۲	۳,۲	۹,۰۳	هزینه برای عاری ساختن ۲۴,۴۲۵ قریه از مواد فاضله و بطور کامل صحی 300 \$ pervillage @
۶	۱,۲۳	۳,۶۸	۸,۵۹	۱۱,۰۳	۱۳,۰۷	۳۷,۶۰	جایزه برای قریه های که به طور کامل قریه های خود را صحی ساخته اند
۷	۸,۵۰	۹,۰۰	۹,۰۰	۸,۰۰	۸,۰۰	۴۲,۵۰	ایجاد ۳۱,۰۰۰ تشناب جدید در مکاتیب (@\$1,500/unit)
۸	۰,۵۰	۰,۵۵	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۵۰	۱,۵۵	بازسازی ۴,۳۰۰ تشناب سنتی در مکاتیب (@\$300/unit)
مجموع فرعی اصول صحی						۱۰,۵۲	
مجموعه فرعی آبرسانی و اصول صحی						۴۴,۵۵	
۹	۱,۷۸	۱,۹۳	۲,۱۵	۲,۲۲	۲,۳۵	۱۰,۴۳	بهبود حفظ الصحه در ۵۰٪ قریه ها به شمول مدارس (@4% of WATSAN cost)
مجموعه فرعی حفظ الصحه						۱,۷۸	
ساحه فرعی استفاده و مراقبت							
۱۰	۰,۵۱	۰,۵۱	۰,۵۱	۰,۵۱	۰,۵۱	۲,۹۲	مرکز کمک به شوراهای انکشافی محلی در ولایات ها (@ 1.5% of water supply cost)
۱۱	۰,۵۱	۰,۵۱	۰,۵۱	۰,۵۱	۰,۵۱	۲,۹۲	ایجاد ارتباط میان اجتماع و بخش خصوصی (@ 1.5% of water supplycost)
مجموعه فرعی استفاده و مراقبت						۱,۰۲	
ساحه کیفیت آب							
۱۲	۰,۳۴	۰,۳۴	۰,۳۴	۰,۳۴	۰,۳۴	۲,۱	تست لابراتورای کیفیت آب در ولایات و در سطح ملی (@1%of water supply cost)

مجموعه فرعی کیفیت آب						
۲,۱	۰,۳۴	۰,۳۴	۰,۳۴	۰,۳۴	۰,۳۴	
ساحه حفاظت از منابع و ذخیره ها						
۱۳	حفاظت از منابع و ذخیره ها ۱۰٪ از هزینه منابع تامین آب آشامیدنی					
۱۷,۰۲	۳,۴۰	۳,۴۰	۳,۴۱	۳,۴۱	۳,۴۰	
مجموعه فرعی حفاظت از منابع و ذخیره ها						
۱۷,۰۲	۳,۴۰	۳,۴۰	۳,۴۱	۳,۴۱	۳,۴۰	
ساحه استحکام نهادهای اداری						
۱۴	نیاز سنجی و ارزیابی (ژئوفیزیکی) (@ 5% of water supply cost)					
۸,۵۰	۱,۰۷	۱,۰۷	۱,۰۷	۱,۰۷	۱,۰۷	
۱۵	سیستم جامع نظارت و ارزیابی در وزارت احیا و انکشاف دهات (@ 3% of WATSAN cost)					
۷,۷۳	۱,۶۷	۱,۶۷	۱,۶۱	۱,۴۵	۱,۳۳	
مجموعه فرعی استحکام نهادهای اداری						
۱۶,۲۳	۳,۳۷	۳,۳۷	۳,۳۱	۳,۱۵	۳,۰۳	
ساحه ارتقاء ظرفیت						
۱۶	آموزش، آگاهی، ورکشاپ، سیمینار (@3.5% of WATSAN cost)					
۹,۱۳	۲,۰۶	۱,۹۴	۱,۸۸	۱,۶۹	۱,۵۶	
۱۷	سفرهای آموزشی (@ 0.75% of WATSAN cost)					
۱,۹۴	۰,۴۲	۰,۴۲	۰,۴۰	۰,۳۶	۰,۳۴	
۱۸	همکاری های تکنیکی (@ 0.75% of WATSAN cost)					
۱,۹۴	۰,۴۲	۰,۴۲	۰,۴۰	۰,۳۶	۰,۳۴	
مجموعه ساحه ارتقاء ظرفیت						
۱۳,۰۱	۲,۹	۲,۷۸	۲,۶۸	۲,۴۱	۲,۲۴	
SWAP ساحه :						
۱۹	آماده کردن پلان/ مطالعه برای تطبیق SWAP (@0.5% of WATSAN cost)					
۱,۳۰	۰,۲۹	۰,۲۸	۰,۲۷	۰,۲۴	۰,۲۲	
۲۰	تبدیل swap به عمل (@ 0.5% of WATSAN cost)					
۱,۳۰	۰,۲۹	۰,۲۸	۰,۲۷	۰,۲۴	۰,۲۲	
مجموعه فرعی swap						
۲,۶۰	۰,۵۸	۰,۵۶	۰,۵۴	۰,۴۸	۰,۴۴	
مجموعه تمام ساحه ها						
۳۲۷,۷۰	۷۳,۵۰	۶۹,۳۷	۶۷,۱۳	۶۰,۹۰	۵۶,۸۰	
هزینه اداری ۱۰ درصد از کل هزینه ها						
۳۲,۷۷	۷,۳۵	۶,۹۴	۶,۷۱	۶,۰۹	۵,۶۸	
جمع کل						
۳۶۰,۴۷	۸۰,۸۵	۷۶,۳۱	۷۳,۸۴	۶۶,۹۹	۶۲,۴۸	